

Ds. Arjan van Groos (1962 - 2014)
Tekst: Lucas 1, 5 - 17
Ochtenddienst
H. Avondmaal

Broeders en zusters, in deze dienst zullen we de blijde boodschap horen van de aankondiging van de geboorte van Johannes de Doper en zullen we met elkaar in het Heilig Avondmaal de dood van onze Here Jezus Christus gedenken als offer voor onze zonden.

- 1 Votum**
- 2 Zegengroet**
- 3 Lied: Psalm 89 : 1 en 3**
- 4 Lezing van de wet**
- 5 Schuldbelijdenis met aansluitend zingen Gezang 17 : 1 en 2**
- 6 Genadeverkondiging met aansluitend zingen Gezang 17 : 3 - 5**
- 7 Gebed om vernieuwing door de Heilige Geest**
- 8 Schriftlezing + Tekst: Lucas 1 : 5 - 17**
- 9 Woordbediening**
- 10 Lied: Gezang 8 : 1 en 3**
- 11 Dankzegging en voorbede**
- 12 Collecte**
- 13 Lied: Gezang 9 : 1 en 2**
- 14 Klaarmaken tafel: Gezang 3**
- 15 Tijdens viering zingen:**
Lied 360 : 1 – 3, Gezang 10 : 1 – 4 en Gezang 13 : 1 - 6
- 16 Slotzang: Psalm 40 : 1 en 7**

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus, broeders en zusters, groot en klein,

Ik bedien u vanmorgen het woord van de Here onder het volgende thema:

God zendt zijn engel om aan de priester Zacharias de blijde boodschap van de geboorte van zijn zoon Johannes bekend te maken.

En we letten daarbij op twee dingen:

- 1. op de omstandigheden van deze zending**
- 2. de inhoud van deze zending**

We zullen dus allereerst letten op de omstandigheden waarin God zijn engel zendt om aan de priester Zacharias de blijde boodschap van de geboorte van zijn zoon Johannes bekend te maken. Met deze omschrijving heb ik geprobeerd de verzen 5 t/m 12 samen te vatten. Want dat is waar Lucas mee bezig is in deze verzen. Hij geeft een uitgebreide tekening van de situatie. Een situatie die we droevig kunnen noemen. Want hij vertelt dat in die dagen Herodus koning van Judea was. En dat is niet zomaar een mededeling. Nee, het zou hetzelfde zijn als wij zouden zeggen: in de dagen dat Napoleon keizer in Nederland was. Het is bezettingstijd. Een vreemde vorst is koning in het land. Herodus, een Edomiet. Een man niet uit Gods volk, maar uit het geslacht van Ezau. Het volk van God wordt geregeerd door een heidense koning. En daarmee vertelt Lucas dat God zijn volk aan het straffen is. Het volk van God leeft in dagen van vernedering.

Vervolgens stelt Lucas Zacharias aan ons voor. En hij vertelt van Zacharias een paar dingen die belangrijk zijn om te weten. Hij vertelt dat hij een priester is. Een gegeven dat belangrijk is met het oog op wat verder komt. Hij vertelt dat hij tot de afdeling van Abia behoorde. In 1 Kronieken 24 : 1 – 19 kunnen we lezen hoe de zonen van Aäron in 26 afdelingen verdeeld waren. Afdelingen die om de beurt een week dienst deden in de tempel. Dat betekent dat iedere afdeling twee keer in het jaar een week tempeldienst deed. En de afdeling van Abia was de achtste afdeling.

Vervolgens vertelt hij dat Zacharias met Elisabeth getrouwd was. Een vrouw uit het geslacht van de priesters. We worden dus voorgesteld aan een priesterlijk paar. En hun zoon is dus voorbestemd om later als priester dienst te gaan doen in de tempel. Om het volk met God te verzoenen.

Verder vertelt Lucas dat Zacharias en Elisabeth rechtvaardig waren voor God en naar alle geboden en eisen van de Here leefden. Ook deze mededeling is niet zonder betekenis. Want tegenover die trieste mededeling van het begin dat Herodus koning is van Judea, wordt duidelijk dat niet alle mensen in Israël de Here hebben verlaten. De Here heeft een gelovige rest overgelaten in het land. De Here heeft zijn volk niet verlaten, maar gaat verder met de uitvoering van zijn plan tot redding van zijn schepping. Tot redding van de mensen die Hij in zijn liefde hiervoor heeft uitgekozen. En dat God hier bezig is met zijn reddingsplan wordt extra onderstreept door de mededeling dat Zacharias en Elisabeth kinderloos waren, omdat Elisabeth onvruchtbaar was. Deze mensen hadden geen kinderen en konden ze ook niet meer krijgen, zoals blijkt uit het vervolg waar Lucas schrijft dat zij beide op hoge leeftijd waren gekomen. En in deze trieste tijd in Israël, waar velen God verlaten hebben en er straffende hand van God over het land ligt, gaat God ingrijpen. Met inschakeling van de priester Zacharias. En we moeten hier goed opletten, broeders en zusters. Wij zijn al gauw geneigd om te letten op de persoon van Zacharias. En het feit dat hij en zijn vrouw kinderloos zijn. Maar daar ligt het accent niet. Dat blijkt ook uit het vervolg. Want in vers 8 vertelt Lucas over het feit dat de afdeling van Abia dienst had in de tempel. En dat Zacharias de grote eer te beurt viel om de tempel binnen te gaan om het reukoffer te brengen. God had het lot op zijn knecht Zacharias laten vallen. Hem viel de grote eer te beurt om het belangrijkste offer van de dag te brengen: het reukoffer. Hij mocht die dag het heilige binnengaan met de heerlijke schaal voor geurend wierook. En zoals we uit Openbaring 5 vers 8 kunnen leren staat dit reukwerk voor de gebeden van de gelovigen. En het verband tussen gebeden en reukwerk is niet zo moeilijk te leggen. Bij gebeden gaan onze woorden gedragen door de adem van onze stem, gedragen door lucht, op tot de Here. En de Here verheugt zich over die woorden. Hij is blij als Hij hoort hoe zijn kinderen tot Hem spreken en hun vertrouwen in Hem stellen. En bij het reukwerk klimt een heerlijke geur, gedragen door lucht, op naar boven. En terwijl Zacharias in de tempel is, bidden de gelovigen buiten in de voorhof van de tempel. Lucas laat in zijn beschrijving van het gebeurde heel duidelijk uitkomen dat Zacharias hier niet als privé persoon optreedt, maar als ambtsdrager van God. Met de gebeden van het volk nadert hij voor God. Met de bedoeling om straks namens de Here de zegen van de Here op het volk te leggen. In een door God gestraft land, laat God een vrome

priester het belangrijkste offer van de dag in de tempel brengen. Om deze priester, die kinderloos is en geen hoop meer heeft ooit kinderen te ontvangen, te verblijden met groot nieuws. Dat in de eerste plaats.

We zullen dan nu gaan letten **op de inhoud van dat grote nieuws**. Terwijl Zacharias bezig is in het heilige van de tempel om daar zijn dienst te verrichten, verschijnt er plotseling een engel aan de rechterzijde van het reukoffer. En hij zegt: uw gebed is verhoord. Uw gebed is verhoord. En nu doet zich natuurlijk de vraag voor: welk gebed is verhoord? Ik denk dat de meesten van ons daarbij denken aan het gebed van Zacharias en Elisabeth om een kind van de Here te ontvangen. Ook veel kinderbijbels leggen de woorden van de engel zo uit. Zelfs de Kijkbijbel die over het algemeen zeer betrouwbaar is doet dat. Want daar zijn de woorden van de engel zo weer gegeven: wees niet bang, Zacharias. God zal je geven waar je om gevraagd hebt: jullie zullen een zoon krijgen. En voor een deel is wel te begrijpen dat er bij het verhoorde gebed aan het gebed om een kind wordt gedacht, omdat de engel na de woorden van verhoring spreekt over het feit dat Elisabeth een zoon zal baren. Maar aan de andere kant is er zoveel dat een andere kant op wijst. We hebben tot nu toe gezien hoe de Here in alle dingen de hand heeft gehad. We hebben ook gezien dat Zacharias hier niet zozeer als privé persoon, maar als ambtsdrager optreedt. Ging het hier om de vervulling van een persoonlijke wens, dan is niet te verklaren waarom God deze gelegenheid heeft geschapen om dit Zacharias mee te delen. Dan had de engel ook wel bij Zacharias thuis kunnen verschijnen. Verder is het opvallend dat Lucas vermeldt dat de engel aan de rechterzijde van het reukwerk verschijnt. Het laat zo zien dat er een verband is met het reukwerk, het gebed van het volk. En wat was het gebed van het volk? Wat was het grootste verdriet van de priester Zacharias? Was niet de grootste nood van Israël het ongeloof van het volk en de bezetting van het land door de heidenen? Bovendien, denkt u, dat Zacharias en Elisabeth gezien hun hoge leeftijd nog bidden om een kind? Op een gegeven moment verstomt zo'n gebed bij kinderloze echt)paren. Tot een bepaalde leeftijd blijf je hopen, maar er komt een moment waarop je je hoop laat varen. O, het verdriet en het gemis blijft wel, maar het gebed verstomt. Voel je je eigenlijk te oud om nog vader en moeder te worden.

Naast deze aanwijzingen zijn er nog meer aanwijzingen dat het niet gaat om de verhoring van het persoonlijke gebed om een kind. Zo is daar de naam die het kind moet

krijgen. Hij moet Johannes heten. Een naam die in de familie van Zacharias niet voorkomt. Maar het gaat bij dit kind ook niet om de familie van Zacharias. Maar het gaat om de taak die dit kind krijgt. En voor zijn taak ontvangt hij van God een heerlijke naam als visitekaartje. Want zijn naam betekent: de Here is genadig. Daarom zullen ook velen zich over zijn geboorte verblijden. En dat niet alleen vlak na zijn geboorte, maar ook daarna. Velen zullen de Here dankbaar zijn voor wat de Here in dit mens gegeven heeft. Ja, ook wij, vandaag nog, hebben volop reden om blij te zijn over het feit dat dit kind geboren is. Want dit kind heeft van de Here een machtige taak ontvangen en heeft zijn taak door de kracht van de Heilige Geest in heerlijkheid volbracht.

Dat is ook wat Zacharias te horen krijgt van Gabriël. Dat zijn kind vervuld zal zijn van de Heilige Geest. Het feit dat hij geen wijn of sterke drank zal drinken, hangt ook daarmee samen. Hij zal de fles laten staan. Want hij wil leeg zijn, zodat de Geest hem zal kunnen vervullen. Niet het geestrijk vocht zal hem bezielen, maar de Heilige Geest. En dat alles met het oog op die heerlijke taak die voor hem ligt. Hij mag het volk van God bekend maken dat de vredevorst er aan komt. Dat het niet lang meer zal duren of Hij zal komen om zijn eeuwig rijk te stichten. Dat het niet lang meer zal duren of Hij zal Israël bevrijden van zijn vijanden. Hij mag voor Jezus Christus uitgaan, om de weg voor Hem te bereiden. Om het volk Israël voor te bereiden. Zoals in Amsterdam ambtenaren en comités bezig zijn om Amsterdam voor te bereiden om de bruiloft van kroonprins Willem Alexander en Maxima, zo stuurde de Here Johannes vooruit. Om alles klaar te maken voor de komst van de Messias. Alleen was Johannes niet zozeer bezorgd over vuile straten en besmeurde gebouwen. Nee. Johannes was veel meer bezorgd over vuile harten en besmeurde mensen. Want hij wist dat zijn koning veel gevoeliger was voor vuile harten dan voor vuile straten. Hij zal dan ook op pad gaan om mensen te bekeren. Hij zal vervuld worden met de geest en de kracht van Elia. Hoewel hij een priester zou zijn van geboorte, zal Johannes een profeet zijn wat zijn dienst betreft. Met het doel, zo staat er, om de harten van de vaders te keren tot de kinderen en de ongehoorzamen tot de gezindheid van de rechtvaardigen. Dit vers uit Maleachi is eigenlijk langer. Want daar wordt ook gesproken over de harten van de kinderen die keren tot die van de vaders. Het gaat er dus dat ouders en kinderen weer eensgezind de Here gaan dienen. Dat ongehoorzamen weer rechtvaardig worden. Met het oog op de komst van de Messias.

Ja, heel de boodschap van Gabriël laat zien dat hij in de tempel is met het oog op de komst van de grote priester. Heel deze tempel met al zijn rituelen wijzen vooruit naar het grote offer dat de priester Jezus Christus voor het volk zal brengen. Heel de tempel, met zijn gebouwen, rituelen en offers roept vol verlangen naar de komst van deze priester die deze dienst zal vervullen met het offer van zijn eigen leven. Het bloed van de dieren die ook die dag weer geofferd zijn roept om het offer dat aan al dit bloed vergieten een einde zal maken. Ziet u broeders en zusters hoe machtig het is, dat God juist in de tempel zijn eerste daad stelt van de op handen zijnde komst van zijn Zoon. Waar had deze blijde boodschap beter gebracht kunnen worden, dan hier?

De Messias komt, de Gezalfde van de Here, de grote volmaakte ambtsdrager. Bereid u voor op zijn komst door u te bekeren en eensgezind God te dienen. En wij broeders en zusters, jongens en meisjes, wij moeten ons ook voorbereiden. Elke dag moet we voorbereid zijn op de terugkeer van deze Messias. Van onze Koning Jezus Christus. En daartoe dient ook de avondmaalsviering van vandaag. Want daarin wil de Here ons ook bepalen bij de terugkeer van zijn Zoon. Wil de Here ons ook bepalen bij de noodzaak van bekering. Hij wil dat wij een afkeer hebben van onszelf vanwege onze zonden en bij deze Christus verzoening zoeken voor onze schuld. Laat u vandaag reinigen van uw zonden door te eten van het lichaam van uw Heiland en te drinken van zijn bloed. En laat u verkwikken door de Heilige Geest. Dan zult u gereed zijn als uw Koning in heerlijkheid verschijnt.

Amen